

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

2UVÄ12 Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor för ämneslärare - inriktning gymnasieskolan, 7,5 högskolepoäng

School System, History, Fundamental Values and Social Conditions - for Subject Teachers to Upper Secondary School, 7.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2019-09-04.

Reviderad 2024-10-07. Ändring av institutionstillhörighet till Institutionen för pedagogik

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Ämnesstudier omfattande 60 hp i ett ämne inom ämneslärarutbildningen eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kursen ska studenten kunna:

- redogöra för det svenska skolväsendet, dess tillkomst och utveckling samt de samhälleliga förutsättningarna för denna process
- beskriva skolväsendets politiska och professionella styrning
- med utgångspunkt i barnkonventionen och skolans styrdokument problematisera och kommunicera skolans värdegrund med särskilt fokus på grundläggande demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, jämställdhet och likabehandling
- relatera det didaktiska uppdraget som ämneslärare till skolans organisation och verksamhet

Innehåll

Kursen innehåller två delmoment, ett historiskt och ett utbildningsvetenskapligt. Skolväsendets historia behandlas i relation till relevanta samhällsförändringar. I detta belyses även lärarrollens föränderlighet. Skolans dubbla roll som utbildare och fostrare av samhällsmedborgare diskuteras och problematiseras. Utifrån grundläggande demokratiteori läggs särskild vikt vid skolans demokratiuppdrag samt villkoren för skolans politiska och professionella styrning. De studerande tränas i en kritisk analys av skolans värdegrund utifrån de utmaningar som uppstår i mötet mellan lärare, elev och samhälleliga intressen.

Utbildningens demokratiska uppdrag diskuteras med utgångspunkt i värnandet om de mänskliga rättigheterna, värdegrundsfrågor och skolväsendets bidrag till kunskaper om ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Frågor om klass, etnicitet och kön belyses ur ett historiskt och nutida perspektiv. Kursen behandlar hur de institutionella sammanhangen påverkar organiseringen av utbildning, såväl vad gäller verksamheten i stort, som på ett mer vardagligt plan i form av rutiner, regler, traditioner och perspektiv.

Professionsbas och professionell progression

Kursen introducerar skolan som arbetsplats och samhällelig institution. Här läggs en utbildningsvetenskaplig grund där läraruppdraget belyses och diskuteras.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

De studerandes befintliga vetenskapliga kunskaper fördjupas och breddas i utbildningsvetenskaplig riktning genom kritiskt förhållningssätt, reflektion och problematisering.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Det historiska delmomentet omfattande 2 hp examineras genom seminarier och en skriftlig inlämningsuppgift. Det utbildningsvetenskapliga delmomentet omfattande 5,5 hp examineras genom seminarier och en skriftlig inlämningsuppgift.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

För betyget Väl godkänd krävs betyget Väl godkänd på det utbildningsvetenskapliga delmomentet skriftliga inlämningsuppgift.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

2UVÄ02, Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor för ämneslärare - inriktning gymnasieskolan, 7,5 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Assarsson, Inger (2009). *Utmaningar i en skola för alla. Några filosofiska trådar* (kap1). Stockholm: Liber. (14 s.) ISBN 9789147015214

Biesta, Gert. (2003). Demokrati - ett problem för utbildningen eller ett utbildningsproblem? *Utbildning & Demokrati*, 12(1). (22 s.)

Colnerud, Gunnel (senaste upplagan). Värdegrund som pedagogisk praktik och forskningsdiskurs. I: *Pedagogisk forskning i Sverige*. Årg 9, nr 2, s. 81-98 (18 s.)

Ekman, Joakim & Pilo, Lena (2012). *Skolan, demokratin och de unga medborgarna*. (Valda delar.) Stockholm: Liber

Florin, Christina (2009). Bitter rot eller ljuftva frukter? Om kön, utbildning och modernitet. I: *Historien, barnen och barndomarna: vad är problemet? En vänbok till Bengt Sandin*. Sid. 101-124. Linköping (24 s.). ISBN 9789173936286

Ingvar, Martin (2010). *Biologiska faktorer och könsskillnader i skolresultat*. (SOU 2010:52). Stockholm: Fritzes. (31 s.) Tillgänglig på Internet.

Jormfeldt, Johanna (2011). *Skoldemokratins fördolda jämställdhetsproblem. Demokratierfarenheter i en könssegregerad gymnasieskola*. Linnaeus University Dissertations Nr 32/2011, kap. 2-3 (62 s.).

Kimmel, Michael (2010). *Pojkar och skolan: Ett bakgrundsdokument om "pojkkrisen"* (SOU 2010:53). Stockholm: Fritzes. (66 s.). Tillgänglig på Internet.

Larsson, Esbjörn (2011). *Utbildning och social klass*. (18 s.) Tillhandahålles av institutionen.

Lindensjö, Bo & Lundgren, Ulf P. (2000). *Utbildningsreformer och politisk styrning*. Stockholm: HLS förlag. (220 s.) ISBN 9789176564875

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red) (senaste upplagan). *Lärande*,

skola, bildning - grundbok för lärare. Stockholm: Natur & Kultur, kap. 1-4, 12-14 och 19-20.

Myndigheten för skolutveckling (2005). *Lärande om hållbar utveckling*. Stockholm: Liber, (21 s). ISBN 91-85128-25-2. Tillgänglig på Internet.

Sandin, Bengt (2003), *Skolan, barnen och samhället - i ett historiskt perspektiv. I: Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling (16 s). Tillgänglig på Internet.

Skolverket (2013) *Sex- och samlevnadsundervisning i gymnasieskolan Sexualitet, relationer och jämställdhet i de gymnasiegemensamma ämnena* (Valda delar ca 35 s.)

Tillhandahålles av institutionen.

Artiklar om ca 250 sidor tillkommer.

Referenslitteratur:

Aktuella styrdokument för den verksamhet som utbildningen inriktas emot.